

Kako je etno nasleđe postalo social statement u modi, umetnosti i dizajnu?

θvoć – éthnos Kulturno nasleđe označava negu već postojećeg, a etno motivi mogu biti shvaćeni kao metonimija velikog istorijskog traga.

Etno u modi, etno u dizajnu i etno u načinu življenja postaje imperativ osvešćenog konzumenta. Ukoliko zvuči kao oksimoron – nije – konzumerističko društvo je udarilo reset i pomirilo se sa činjenicom da kvalitet mora nadjačati hiperprodukciju. U tom duhu, probudila se izrazita želja za predstavljanjem kulturnih motiva u različitim vrstama mode. Setimo se samo **D&G** kolekcije iz 2021, i stavimo je rame uz rame sa Valentino prolećnom kolekcijom iz 2014. godine. Uviđamo jedan pattern koji nije nov – etno motivi kao statement detalji prevazilaze fashion filozofiju i upliču se dublje u istoriju – u tradiciju.

Na domaćem terenu, povratak etno terminu veoma je izražen poslednjih nekoliko godina. Rukotvorine domaća vina, proveren kvalitet i osećaj koji može proisteći isključivo iz hand-made spektra postali su dominantni. Češće biramo da vikend provedemo u prirodi, na mestima u sopstvenoj zemlji koja još nismo otkrili. Pored ličnog uživanja, podržavanje malih, domaćih proizvođača pokreće podršku u celokupnom sistemu domestic proizvodnje. U potrazi za nekim udruženjem koje prati trend povratka korenima i negovanju autentičnog kulturnog izraza, otkrili smo **Etno mrežu**

access your etno side

Etno mreža je udruženje koje na autentičan način prikazuje kulturno nasleđe Srbije, a ujedno pomaže ženama koje se bave rukotvorinama u regionu. Rukotvorine sa tradicionalnim motivima koje izrađuju žene okupljene u **Etno mreži** odraz su našeg kulturnog nasleđa i čine nas prepoznatljivim. Osim što čuvaju tradiciju, autentične rukotvorine su i izvor ekonomске nezavisnosti za mnoge žene. Naime, one najčešće dolaze iz ruralnih sredina i na ovaj način ostvaruju jedine prihode. Pitanje o ravnopravnosti žena, pogotovo žena koje se bave nekom vrstom zanatskog rada, nije ono koje treba da ostane u vazduhu. Disbalans u ekonomskoj moći je ključna prepreka ka ostvarenju ravnopravnosti. Zato, **Etno mreža** stvara programe osnaživanja za žene u unutrašnjosti i na selu. Samim tim, **Etno mreža** zagovara konkretnе programe podrške koji pomažu da se žene prepoznaјu kao stvaralački deo društva. Takođe, trude se da doprinesu boljitku društva i životnom standardu.

Etno mreža je pokrenula inicijativu 1000 žena kako se žene na selu ne bi posmatrale kao socijalna kategorija kojoj treba pomoći, već razvojni i ekonomski potencijal koji uz pravu podršku brzo napreduje. Cilj im je bio da se dugoročno nezaposlenim ženama obezbedi stručna i marketinška podrška. Takođe i pristup tržištu, kako bi izradom rukotvorina kao poslovnih i diplomatskih poklona sebi mogle da obezbede zaposlenje i stabilan izvor prihoda.

pomoći podrška ženama

Etno mreža danas sarađuje sa više stotina žena iz svih krajeva naše zemlje. Te žene izrađuju osmišljene proizvode od prirodnih materijala, povezujući tradicionalne motive i tehnike i savremeni dizajn. Ponuda **Etno mreže** obuhvata replike prepoznatljivih komada. U te proizvode ubrajaju se tkanice, jeleci, peškiri, prostirke i dvopredne čarape. Sa druge strane, postoje osavremenjeni i dizajnirani proizvodi prilagođeni potrebama današnjih potrošača. To su proizvodi poput torbe za laptop, ešarpi, rukavica, pojaseva i sl. Ćilimi su univerzalno popularni i traženi kao i jastučići sa tkanim stilizovanim motivima sa naših ćilima. Oni su pažnju svetske javnosti privukli i na sajmu Expo 2020 u Dubaiju.

Kako bi pozicionirali temu očuvanja kulturnog nasleđa i ekonomskog osnaživanja žena, **Etno mreža** je uspela da ostvari saradnju sa državnim institucijama i lokalnim samoupravama. One su uvrstile rukotvorine **Etno mreže** u protokolarne poklone. Na taj način su dale vetar u leđa razvoju ženskog preduzetništva. Promociji su doprinele i postavke u državnim institucijama poput srpskog salona u zgradи Vlade Srbije, i vojvođanskog salona u novosadskoj Banovini. Od nedavno tradicionalne rukotvorine izložene su i u rezidenciji ambasadora Srbije u Vašingtonu. Takođe postoji i srpski kutak u renoviranom prostoru Sava centra koji je ugostio i jubilarnu desetu izložbu minijatura. Na stotine naših azbuka u zlatovezu, peškira i tkanica je otišlo u svet u cilju jačanja imidža Srbije.

Etno mreža – autentičan prikaz srpskog nasleđa i kako dalje?

Da bi se ovaj sektor dalje razvijao potrebni su prilagođeni programi podrške koji odgovaraju potrebama i ekonomskom profilu ove ciljne grupe. Programi podrške ženskom preduzetništvu su uglavnom usmereni na zrelje biznise sa stabilnim bilansima, izvorima za sufinansiranje i zalogom koju mogu da obezbede za dobijanje kredita. Ono što nedostaje su praktični program za početnice, za samozapošljavanje žena i pokretanje mikrobiznisa jer se žene primarno opredeljuju za otvaranje preduzetničkih radnji u oblasti usluga. Ovaj sektor ima potencijal za veliki rast jer žene imaju konkretnе veštine, ali ne i podršku.

Foto: Instagram: @etnomreza @hyattregencybelgrade @metropolpalacehotel